

DONIESIENIA

Short notes

Nowe stanowiska kolcoroga bizoniaka *Stictocephala bisonia* KOPP et YONKE, 1977 (Hemiptera: Cicadomorpha: Membracidae) w Polsce

New localities of buffalo treehopper *Stictocephala bisonia* KOPP et YONKE, 1977 (Hemiptera: Cicadomorpha: Membracidae) in Poland

Kolcoróg bizoniak *Stictocephala bisonia* KOPP et YONKE, 1977 – piewik z rodziny zgarbowatych (Membracidae) po raz pierwszy w Polsce odnotowany został w roku 2007, z trzech stanowisk: ze Starej Miłosnej [UTM EC18], Zagorzyc [UTM EE44] i Rzeszowa [UTM EA63] (ŚWIERCZEWSKI D. & STROIŃSKI A. 2011. *Polskie Pismo Entomologiczne* 80(1): 13–22). Kolejne okazy stwierdzone zostały w roku 2012 z Libuszy [UTM EA10] (MUSIK K. & TASZAKOWSKI A. 2013. *Acta Musei Moraviae, Scientiae biologicae* 98(2): 265–271), w roku 2013 w Wodzisławiu Śląskim [UTM CA10] (KOLAK G. & TASZAKOWSKI A. 2013. *Acta entomologica silesiana* 21: 71), a w roku 2015 w Rudzińcu [UTM CA18] (DOBOSZ R. & SZWEDO J. 2015. *Acta entomologica silesiana* 23(021): 1 [online]). Ponadto obserwacje udokumentowane fotografiami tego pluskwiaka oraz informacjami od obserwatorów pochodzą z lat 2014 i 2015 z Łodzi: Widzew (14.08.2014), Młynek (20.08.2014), Łódzki Ogród Botaniczny (sierpień 2015) [UTM CC93] (RAFAŁ KAŻMIERCZAK – <https://insektarium.wordpress.com/hemiptera/membracidae-zgarbkowate/stictocephala-bisonia-kolcorog-bizoniak/>) oraz z roku 2015 z rezerwatu przyrody „Łęgi koło Słubic” [UTM VU 60] (27.08.2015) oraz jego południowej części [UTM VT79] (MAREK ADAMSKI – <http://entomo.pl/forum/viewtopic.php?f=80&t=32157>).

Okaz tego gatunku został także odłowiony w 2015 roku w Gdańsku.

Pobrzeże Bałtyku: Gdańsk-Oliwa [UTM CF43], 21.08.2015, 1♂, kampus Uniwersytetu Gdańskiego, suchy nieużytek, leg. A. Brysz. Okaz dowodowy w kolekcji Katedry Zoologii Bezkręgowców i Parazytologii Uniwersytetu Gdańskiego (CEI UG).

Stictocephala bisonia KOPP et YONKE, 1977 jest gatunkiem polifagicznym. Samce wabią samice za pomocą wibracji przenoszonych przez podłoże (rośliny) (STRÜBING H. & ROLLENBACH T. 1992. *Abstracts of 8th International Meeting on Insect Sound*: 69–70). Samice przy użyciu szablowatego pokładelka składają jaja pod korę, do tkanek krzewów i drzew, od końca czerwca do września. Jaja układane są w dwu łukowatych nacięciach tkanki, w grupach po 6 do 15 sztuk w każdym z nich. Z zimujących jaj, wczesnym latem następnego roku wylęgają się charakterystyczne, kolczaste nimfy, które początkowo żerują na młodych pączkach krzewów i drzew, zaś później przechodzą do żerowania na różnych roślinach zielnych i trawach. Wzrost oraz linienie nimf trwa około 6-9 tygodni i po tym czasie pojawiają się formy dorosłe. Gatunek ten pochodzi z Ameryki Północnej, do Europy zawleczony został na przełomie XIX i XX wieku (MIFSUD D. *et al.* 2010. *BioRisk* 4(1): 511–552), w południowej części Europy uznawany jest za szkodnika

upraw winorośli i młodych drzew owocowych, oraz potencjalnego wektora fitoplazm
(CVRKOVIC T. *et al.* 2011. *Bulletin of Insectology* 64 (Supplement): 129–130).

ALICJA BRYSZ, Uniwersytet Gdański, Gdańsk
alicja.brysz@biol.ug.edu.pl
JACEK SZWEDO, Uniwersytet Gdański, Gdańsk
jacek.szwedo@biol.ug.edu.pl

Accepted: 2 November 2015; published: 30 November 2015

Licensed under a Creative Commons Attribution License <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl>